

WŁOŃ KUJAWSKIE

Biblioteka Wojskowa
D. O. K. VIII.

Toruń

Prenumerata na miejscu mk. 12.500, na prow. mk. 14.375. Za odnośnienie do domu doliczają 1500 mk.
Ogłoszenia za wiersz nonparel. pierwsza strona 450 mk., druga i trzecia 350 mk., czwarta 8-linowa 150 mk. Ogł. drobne po 200m. za wyraz, tłust. druk. podwójnie Najm. ogł. 2000 mk. Dla zagran. ceny o 200 proc. wyższe.

Adres Redakcji i Administracji: Księgarnia Powszechna, ul. Brzeska № 4. — Redakcja i Administracja otwarta od g. 10 r. do 3 i od 5 do 6 wiecz.
Redakcja rękopisów nadesłanych nie zwraca; nadsyłane bez oznaczenia honorarium uważa za bezpłatne; prosi, by pisane były po jednej stronie. Ogłoszenia przyjmow. są do g. 12
REDAKTOR PRZYJMUJE CODZIENNIE, OPRÓCZ NIEDZIELI I ŚWIĄT, OD GODZINY 2-EJ DO 3-EJ PO POŁUDNIU. — TELEFON REDAKCJI 26. № P. K. O. 61.783.

Ś.

P.

Józef Czarnecki

STARSZY FELCZER, OBYWATEL M. WŁOCŁAWKA

Opatrzony św. Sakramentami, po długich cierpieniach, zasnął w Panu dnia 28-go maja 1923 r., przeżywszy lat 70.

Eksportacja zwłok z kaplicy O. O. Reformatów na cmentarz miejscowy odbędzie się we czwartek d. 31 b. m. o godz. 5-ej po poł. Nabożeństwo żałobne za spokój duszy odprawione zostanie w kościele klasztornym w piątek o godz. 9 rano. Na smutne te obrzędy zaprasza Krewnych, Przyjaciół i Życzliwych w głębokim żalu pograżona

Rodzina.

W nowo utworzonym składzie wódek

POD FIRMA

KUJAWIAK

ul. Maślana (Szeroka) 5 we Włocławku

najtaniej można nabyć

WÓDKI, LIKIERY, RUMY, KONIAKI,

MIÓD, PORTER, PIWO

ORAZ WSZYSTKIE GATUNKI WIN.

Ciechocinek.

Pierwszorzędna Restauracja i Kawiarnia

- Bristol -

W PARKU ZDROJOWYM

po gruntownym odnowieniu lokalu i pod nowym zarządem wydaje:

**śniadania, obiady, kolacje
i a la carte**

Wina francuskie gwarantowane,
likieri i wódki

Oddzienna kuchnia djetetyczna dla chorych
pod osobistym kierunkiem lekarza.

Krzywdzona Ojczyzna.

(Dokończenie).

My zaś, Biskupi, nie jesteśmy już w możności utrzymać naszych seminarjów, z których każde ma niedobór. A już nie mówię o pensji Biskupów, która w Polsce wynosi mniej, niż pensja woźnego. Mogę śmiało powiedzieć, że jest to stan bezprzykładowy stosunków tak niezdrowych i tak nieznośnych, iż dłużej utrzymać się nie dadzą.

Wtedy, kiedy nawet bankrutująca Austria przemieniła dawne pensje kleru na monetę dzisiejszą, kiedy Prusy protestanckie podniosły i w mia-

re potrzeby podnoszą pensje duchowieństwa, wtedy w Polsce Kościół znajduje się w położeniu oplakaniem.

I gdyby przynajmniej można było upozorować taki stan rzeczy np. tym argumentem, że inne wyznania muszą w Polsce znosić los podobny. Ale tymczasem wcale tak nie jest. Tak np. żydzi i protestanci mają w Polsce podatek wyznaniowy, który ściągany jest z urzędu przez państwo a idą duże miliony, o jakich Kościółowi katolickiemu ani marzyć nie wolno. A mimo tego olbrzymiego źródła dochodu, jeszcze państwo osobno z swej państwowej kasy nie raz łoży na pensje dla tych wyznań,

więcej, niż dla dygnitaczy Kościoła katolickiego.

A przecież my nie domagamy się żadnych nadzwyczajności, upominamy się tylko o to, co jest najkonieczniejsze. Nikt z nas nie domaga się żadnych zasiłków rządowych dla tych np. probostw, które mając ziemię, mogą się same utrzymać; ani też nikt z nas Biskupów nie ma pretensji o to, ażeby ci, bardzo zresztą nieliczni Biskupi, którzy mają dobrą, pobierali od rządu zasiłki. My się domagamy od państwa środków do życia tylko dla tego kleru, który jest wyłącznie albo prawie wyłącznie na pensję skazany. Żądanie nasze zaś jest nie tylko postulatem sprawiedliwości

Do Księgarni Powszechnej

nadeszło ostatnie wydanie

Codex Canonici Juris

a nawet ludzkości, ale jest nadto podyktowane zdrowo odczuty interesem państwowym. Można na to liczne przytoczyć dowody, tak np. państwo samo zapotrzebowuje dla siebie bezpośrednio pewnych funkcji od Kościoła, spełnianych przez kler bezinteresownie, któreby inaczej musiało opłacać, utrzymując ad hoc cały aparat administracyjny, wymagający kosztów milionowych. Do takich zaliczyć

DACHÓWKĘ pięknie wypaloną, pierwszej i drugiej klasy, mianowicie: Karpiówkę, folcówkę, mnioh-mniszkę,
CEGLĘ MASZYNOWĄ,
WAPNO, CEMENT
I TRZCINĘ SUFITOWĄ
 POLECA: **JAN KLABECKI** Brzeska 8
 WŁOCŁAWEK

Kancelaria 8-io klas. Gimnazjum
 Żeńsk. Humanist.

Janiny Steinbokówny

we Włocławku, ul. Kopernika 5

zawiadamia, że egzaminy wstępne, systemem lekcyjnym prowadzone, trwać będą w ciągu czterech dni od 18 do 21-go czerwca włącznie. Ucenice powinny stawić się do egzaminów dn. 18 czerwca o godz. 9-ej rano, po uprzednim zapisaniu się i złożeniu metryki i świadectwa szczepienia ospy.

Przyjezdne kandydatki w ciągu egzaminów mogą korzystać z mieszkania wraz z całkowitem utrzymaniem w internacie przy gimnazjum.

można różne wykazy statystyczne, lekarskie i t. d. Tymczasem dziś dochodzi do tego, że papier na owe wykazy kosztuje nieraz więcej, niż wynosi pensja kapłana, wykaz sporządzającego.

A ten stan rzeczy jest jeszcze przeszkodą w dopełnieniu innej potrzeby.

Uchwaliliśmy wspólnie na jednej z pierwszych naszych konferencji, że z chwilą uregulowania płacy dla kleru, my uregulujemy sprawę iura stolae, ażeby w ten sposób ulżyć ludowi. Ale jak długo kler jest pozbawiony wszelkich warunków do życia, to rzecz oczywista, że tego uczynić nie możemy. Tak więc Rząd, nie dając Kościołowi, co mu się należy, dotyka także szerokich mas ludu.

Nawet sam prestige Państwa cierpi na tem.

I tak donoszą nam, że na kreścach zachodnich agitatorzy wrogich Państwu żywiołów, ażeby usposobić źle dla Polski, wskazują na śmieszne dotacje kleru, jako na dowód bankructwa państwowego i wrogiego dla Kościoła nastroju.

Albo znówu inny przykład: My, Biskupi, jesteśmy przymuszani wyciągać już dziś rękę zagranicę do naszych kolegów w Ameryce, we Francji, Belgii i t. d. o jałmużnę dla Kościoła w Polsce. Uciekamy się do takiego kroku dotąd jeszcze jaknajbardziej i czynimy go dopiero w ostateczności, zniwoleni do tego jesteśmy coraz to opłakanym i krytyczniejszym stanem naszych seminarjów i naszego kleru. Bo czyż wolno nam patrzeć obojętnym okiem na to, jak się rozprzegają nasze seminarja, albo jak księża nasi przymierają głodem? A niestety jesteśmy już tego świadkami. Biskup Sufragan Poznański i Kanonicy w Poznaniu, mając na kwartał 70 000 mk. pensji wyprzedają meble, książki przedmioty drogocenne, aby głód zaspokoić.

W takich warunkach żyjąc, musimy niestety oglądać się na zagranicę, na Biskupów krajów innych i kołatać u nich o stypendja mszalne i zasiłki. musi zebrać o warunki do życia, jak gdyby to był jaki kraj misyjny.

Przedstawiając Panu Ministrowi wszystkie te racje, pozwolę sobie za-

Jakież to jest bolesne dla nas i jak upokarzająca konieczność, której nam Państwo oszczędzić powinno, nie tylko w naszym, ale w jego własnym interesie. Bo co za opinię stąd urabia się zagranicą o Polsce, gdzie Kościół uważać, że w memorjale poprzednim zapowiedzieliśmy odwołanie się do katolickiego społeczeństwa w razie, gdyby nasze postulaty nie były spełnione.

Po świeżem jednak oświadczeniu rządu, którego znać troskę o Kościół i jego potrzeby materialne, zwracamy się raz jeszcze do Rządu i ponownie przedstawiamy opłakany stan Kościoła w Polsce.

W imieniu Biskupów Polskich
 E. Kard. Dalbor. Prymas

Przytoczony memorjał spowodował rozmaite narady, które nie dały żadnych rezultatów, prócz illuzji, choć minęło już 8 miesięcy od jasnego przedstawienia rzeczy przez nasz Episkopat, zawsze patriotyczny i liczący się z Rządem, aby nie psuć dobrej opinii o wzajemnym stosunku w Europie i całym świecie.

Niewątpliwie rząd, nie dochodząc do porozumienia i zgody z Episkopatem naszym, musi mieć rozmaite powody, a zdaniem naszym między innymi, najpoważniejszą przeszkodą są zagarnięte przez zaborców dobra kościelne, które zgodnie z siódmym przykazaniem Bożem, trzeba bezwzględnie oddać Kościołowi na cele, wytknięte przez zapisodawców i przez Kościół, jako prawego ich właściciela.

O tem pomówimy w następnych artykułach.

Każdy jest tego przekonania że jest jakaś zakulisowa bestja, która przeszkadza do dobrych wzajemnych stosunków Ojczyzny i Kościoła katolickiego, gdy inne wyznania, jako relikwiarz po rządach zaborczych, używają praw i przywilejów, nadanych przez zaborców do walki z katolicyzmem i polskością.

Ach te mniejszości narodowe i wyznaniowe w Polsce!...

Krzywdzą Ojczyznę i Naród Polski.

Procesja Bożego Ciała.

Dzisiaj Suma Pontyfikalna rozpocznie się o godzinie zwykłej, t. j. o 10 1/4.

O godz. 11 1/2 wyjdzie **Procesja z MN. Sakramentem** na ulice miasta z czynnym udziałem władz państwowych i miejskich, urzędów, bractw, wojska, straży ogniowej, cechów, szkół, związków, korporacji, instytucyj i wogóle wszelkich zrzeszeń.

Procesja posuwać się będzie przez plac X. Mik. Kopernika, ul. Cyganek, 3-go Maja, Brzeską i wróci do Bazyliki.

Podczas Sumy przed Bazyliką, wojsko da salwy pięciokrotne, przy każdym ołtarzu — jednorazowe. W czasie Procesji, przygrywać będzie orkiestra strażacka, przy ołtarzach i podczas błogosławieństwa na placu Kopernika — wojskowa.

Jako asystenci kolejno prowadzić będą Celebransą najwyżsi przedstawiciele władz i urzędów oraz wojska. Dla nich też jest zapewnione miejsce w prezbiterjum podczas nabożeństwa, a podczas procesji — bezpośrednio za baldachimem.

Ołtarze przystroili: 1-szy przy starostwie — straż ogniowa, 2-gi na Nowym Rynku — związek ogrodników, 3-ci przy sklepie p. Klabeckiego — harcerze, 4-ty na placu X. M. Kopernika — bracia z Glinek.

Uprasza się mieszkańców tych ulic, przez które posuwać się będzie Procesja, o przyozdobienie domów sztandarami narodowymi i papieskimi, dywanami, obrazami, światłem i kwiatami.

Co niesie dzień?

MAJ
31
 CZWARTEK

Dzisiaj: Boże Ciało. Anieli Merici.

Słow.: Bożestwa
 Jutro: Jakóba Strepy bp.
 Wschód słońca o g. 3.37
 Zachód o g. 19.38
 Wsch. księżycy o g. 20.52
 Zachód o g. 5.5

Z Harcerstwa.

Zbiórka hufców. Czwartek dnia 31 b. m., zbiórka wszystkich hufców męskich i żeńskich, miejscowych i zamiejscowych, na boisku Gimn. Państw. Męsk. o godz. 8 min. 30, (po śniadaniu). Na boisku raport, przyrzeczenie, rozkaz i przemarsz na mszę św. Godz. 9 msza św. polowa na cmentarzu kościoła OO. Reformatorów — przemarsz do katedry dla wzięcia udziału w procesji, rozstawienie posterunków przy ołtarzu harcerskim na ul. Brzeskiej. Godz. 13 min. 30 posiedzenie Zjazdu Oddziału, godz. 15 zbiórka drużyn hufca męskiego, godzina 15 min. 15 bieg uliczny, godz. 17 popis harcerskiej drużyny pożarnej na placu ćwiczeń Straży Ogniowej przy ul. Stodólnej, godz. 20 wieczornica w Sali Aktowej Gimn. Państw. Męsk.

Bieg uliczny. Popis harcerskiej drużyny pożarnej im. ks. Ignacego Skorupki d. 31 maja. W programie Tygodnia Harcerskiego, o okazji Złotu Chorągwi i Zjazdu Oddziału Włocławskiego Z. H. P. mamy dwa ciekawe punkty zawodów i ćwiczeń: bieg uliczny i popis drużyny pożarnej.

Bieg uliczny. Pierwszy raz po ulicach miasta, odkąd Włocławek istnieje, o godz. 3 min. 15 po poł. bardzo ciekawie zapowiada się z powodu licznych zgłoszeń biegaczy, przyznanego udziału T-wa Cyklistów, oddziału konnego, opiekę lekarską przyrzekli lekarz wojskowy i p. dr. Burzyński, jako lekarz Hufca Harcerskiego. Wzdłuż linii biegu porządek będzie utrzymywało wojsko, policja i harcerze rozstawieni na chodnikach. Bilety w cenie 2000 mk. dla osób starszych, 1000 mk., dla młodzieży, nabywać można będzie u startu na ul. Bulwarowej przy przystani wioślarskiej i u mety na boisku 14 p. p. przy ul. Szopena.

Popis harcerskiej drużyny pożarnej o godz. 5 po poł. z utartą już tradycją doboru sił i ćwiczeń, sądzimy iż wypadnie również dobrze. Długie i wytrwałe ćwiczenia naszych młodych obrońców od ognia gwarantują dobre wykonanie bogatego programu. Bilety w cenie mk. 3000 dla osób starszych i 1000 dla młodzieży, nabyć można

będzie u wejścia na plac ćwiczeń przy ul. Stodólnej, róg Ogniowej.

Zarząd Chrz. Tow. Rzemieślników i Przemysłowców Polskich w Włocławku prosi p.p. Członków T-wa o przybycie do Lokalu T-wa Stary Rynek № 13 w czwartek dnia 31 Maja r. b. o godz. 9 1/2 rano, w celu wzięcia udziału ze sztandarami w Uroczystości Bożego Ciała.

Z T-wa „Sokół“. „Zarząd T-wa Gim. „Sokół“ wzywa Druhów interesujących się piłką nożną, o przybycie na zebranie sekcji piłki nożnej w dniu 1 czerwca r. b. o godzinie 8 1/2 wieczorem“
 Zarząd.

„Król a Biskup“. Tragedja historyczna w 4 aktach „Król a Biskup“, grana już 2 razy w „Polonji“, odegrana będzie poraz ostatni w najbliższą niedzielę dnia 3 czerwca po znizowanych cenach. W czasie antraktyw przygrywać będzie orkiestra. Początek o godz. 7-ej wieczorem. Dochód z przedstawienia przeznaczony na biedne dzieci. Należy się spodziewać, że sala „Polonji“ będzie przepelniona.

Stan zdrowotny. Za czas od 20 do 26 maja r. b. stwierdzono w powiecie włocławskim następujące przypadki chorób zakaźnych:

We Włocławku: 1 przypadek duru brzuszkiego, 5 przypadków błonicy, 1 przypadek gruźlicy płuc.

W Stoku gm. Falborz: 3 przypadki duru brzuszkiego.

Agitacja na wsi. Z Nieszawskiego komunikują nam, że od dłuższego czasu prowadzi tam agitację antypaństwową, przeważnie w pośród służby dworskiej, znany agitator, usunięty przez władze z grona nauczycielstwa, Ciborowski. Agitator objeżdża majątki, podburzając służbę folwarczną przeciwko dworom i najmniejszym gospodarzom. Ciborowski ma być płatnym agitatorom Wyzwolenia, chociaż w agitacji idzie nawet dalej, aniżeli pozwala taktyka tego skrajnie lewicowego stronnictwa.

Lypacewicz agituje. Poseł Lypacewicz, wybrany z naszego okręgu z ramienia Wyzwolenia dość często przyjeżdża do swego okręgu, aby prowadzić partyjną agitację. W ub. niedzielę agitator dobrawszy sobie do pomocy, znanego Miłguja Malinowskiego, przybył do Lipna, aby podburzać nieświadomych przeciwko stronnictwom narodowym. W Lip-

nowskiem poznano się na demagogii tego inteligentnego przewrotowca i usuwają się od niego. Stary wygatraci grunt pod nogami. Przypuszczamy, że niedługo już będą zbyteczne jego przyjazdy do Włocławka.

Wystawa we Włocławku. „Targi Poznańskie” i „Targi Wschodnie”, oraz wszelkiego rodzaju Wystawy urządzone w Polsce, przekonały nasz świat Przemysłowo-Handlowy o potrzebie częstego urządzania takich Targów i Wystaw, albowiem korzyści wypływające stąd dla społeczeństwa, wielokrotnie nagradzają trudy i poświęcenie położone przy urządzaniu takich Targów lub Wystaw.

Zbytecznym jest się rozwodzić, zwłaszcza w naszych warunkach jaką rolę Wystaw jest doniosła.

Wystawa dla sfer przemysłowo-handlowo-rolniczych jest tem, czem marnie dla sfer wojskowych. Oczy całego świata są zwrócone z całą ciekawością na nasz stan posiadania na nasz przemysł, rolnictwo, organizacje i administrację.

Każda Wystawa jest przeglądem naszych sił gospodarczych, na niej uwidacznia się całokształt naszego życia ekonomicznego.

Związek Ziemiaków Włocławskiej i T-wo Przemysłowców miasta Włocławka przystąpił do urządzania od 15—19 sierpnia b. r. w Włocławku I-szej Kujawskiej Wystawy Rolniczo-Przemysłowej.

Wystawa ta niewątpliwie wzbudzi wielkie zainteresowanie i ściągnie dużą ilość wystawców i zwiedzających.

Wszelkich informacji udziela biuro Kujawskiej Wystawy Rolniczo-Przemysłowej, Włocławek ulica Kaliska Nr. 1. I-sze piętro.

Strajk. Już od trzech tygodni trwa strajk w fabrykach metalowych — a od dwóch w fabr. fajansowych.

P. Inspektor Pracy zwołał na poniedziałek konferencję — osobno fabrykantów i robotników. Lecz fabrykantów odmówili wszelkiej podwyżki i pertraktacji z robotnikami, strajk ten przybiera coraz ostrzejsze formy. Należy zaznaczyć, że zatarg ten jest wywołany ściśle na gruncie ekonomicznym, bez żadnej agitacji politycznej.

Na roboty do Francji. Z powodu nieustępliwości miejscowych pp. fabrykantów co do podwyższenia płacy według tego co wykazała statystyka wielu robotników z Włocławka wyjeżdża na roboty do Francji, zwłaszcza pracownicy fabryk metalowych i fajansowych. Są to przeważnie fachowcy. Robotnicy niefachowi starają się o pracę do robót ziemnych i budowlanych. O ulgi w przyjeździe do Francji u władz naczelnych czyni starania Klub Poselski Chrześc. Demokracji.

Podstępek drożyzniany za maj. Posiedzenie warszawskiej komisji statystycznej do badania wzrostu kosztów utrzymania odbędzie się w piątek i czwartek.

Dodatek drożyzniany za maj nie będzie o wiele wyższy od dodatku za miesiąc kwiecień.

Wtorkowy targ. Ze względu na sprzyjającą pogodę targ wtorkowy był bardzo ożywiony. Ceny notowano następujące: funt masła 7,000 mk. jajka 7,000 mk. mendel, mleko 1000 mk. kwarta, kartofle do 12,000 mk. korzec, pszenica 225,000 mk. korzec, gęś 70 tys. mk., kaczka 20 — 25 tys. mk., kura 15 — 18 tys. mk. Dowieziono dużą ilość zieleni i kwiatów.

Gospodarka na starym cmentarzu. W ciągu ostatnich 2 dni druzyny harcerek zajęte były uporządkowaniem starego cmentarza. Cmentarz ten schronisko złodziei i rabusiów włocławskich — jest jedną wielką ruiną. Grobowce są porozbierane, trumny metalowe pootwierane, zwłoki wyrzucone. Rabusie, licząc na bezkarność, gospodarowali z całym cynizmem. Wydobywano trumny nawet z dolnych pokładów za pomocą pasów i wieka trumien krajano specjalnymi ostrymi narzędziami. Z niektórych grobowców znikły trumny wraz ze zwłokami, natomiast urządzono w grobach, wysłanych trawą, gniazda złodziejskie. Parę misternie urządzonych lochów i nor złodziei wysypano

ziemią. W jednym grobie znaleziono worek, przygotowany na łupy. Odnośne władze winny rozstawić nadzór nad profanowanym cmentarzem, który znajduje się przecież w śródmieściu.

T. Fopka

Zabójstwo. Przedwczoraj dwaj bracia Szczepańscy i niejaki Michalski zamieszkali przy ul. Długiej, pobili śmiertelnie Nowacką zamieszkałą w domu ojca b. ci Szczepańskich. Jeden z awanturniczych Szczepańskich zbiegł i skrył się, pozostałych zaś dwóch policja aresztowała.

Nocne 6my. Zwracamy uwagę, że każdej nocy w godzinach 12—3 na ulicy Kościuszki tuż przy placu p. Dystylera włóczą się nocne 6my zatrzymujące przechodniów, a tem samem kompromitujące miasto i obywateli.

Nieporządki. Lokatorzy domu № 5 przy ul. Żabiej uskarżają się na wielkie nieporządki w tym domu. Komisja sanitarna miałaby wiele do zbadania, gdyby wejrzała jak ten dom jest utrzymywany.

Sprostowanie. W statucie ogłoszonym wczoraj w Słowie Kujawskim przez Magistrat, powinno być: „wprowadza się na rzecz kasy miejskiej z d. 20 października 1922 r. pobór 4% opłat od umów o przejście własności nieruchomości”. W ogłoszeniu wczorajszym wydrukowano omyłkowo r. 1923 zamiast 1922.

Wiec Związku Ludowo-Narodowego we Włocławku.

W niedzielę dn. 27-go maja r. b. o godz. 8 ej wiecz. w sali „Polonia” przy ul. Gęsiej odbył się wiec sprawozdawczy z udziałem pp. senatora K. Gruetzmachera i posłów red. Sachy i red. Wierczaka. Sala przepelniona. Jako prezes Koła Okręgowego Z.L.N. przewodnictwo objął p. Jan Tomaszewski udzielając głosusena. p. K. Gruetzmacherowi, który poddał ostrej krytyce program lewicy polskiej, a w szczególności socjalistyczny i bardzo szeroko poruszył kwestię socjalistyczną. Po skończeniu na mównicy ukazał się poseł S. Sacha, witany przez zebranych długotrwałymi oklaskami. Ten świetny mówca w dobitnym swem przemówieniu przedstawił zebranyemu działalności dotychczasowych rządów, które przez całe 4 lata naszej niepodległości były w ręku lewicy. Najjaskrawszym takim rządem, był ostatni rząd p. gen. Sikorskiego, który opierał się na Okoniach, Baranowych, Jakowhułaci, Łuckiewiczach, Naumanach, Łańcuckich, Królikowskich i t. d. i t. d. Dalej mówca przedstawił ostatnią sytuację polityczną, kiedy właśnie po długich zabiegach i dążeniach stronnictwa „ósemki” a w szczególności Związku Ludowo-Narodowego powstała w Sejmie większość polska składająca się ze stronnictwa czysto polskich, która usunęła rząd p. Sikorskiego i pogrzebała lewicę opanowaną przez międzynarodowe żydostwo a podjęła się objęcia władzy i rządów w swe ręce 2/3 narodu polskiego.

Trzecim mówcą był b. redaktor tyg. „Zorzy” i Generalny sekretarz Związku Ludowo-Narodowego, poseł Karol Wierczak. Ten wytrawny polityk i mówca w przemówieniu swem podniósł zasługi przodków naszych, którzy byli przez państwa wrogie Polsce ścigani, prześladowani, zsyłani w Tajgi Syberyjskie, męczeni a nawet ginęli bohaterską śmiercią za sprawę narodową i za wiarę narodową; tem samem wszczepiali w naród wiarę w przyszłość, wiarę w zwycięstwo sprawy narodowej. Dalej mówca przedstawił ostatnią walkę lewicy toczoną z obozem narodowym, który przystępował do objęcia steru rządów w Polsce. Krzyczano w Sejmie, oczerniano i obrzucano błotem obóz narodowy w swej prasie, Robotniku „Kurjerze Por.” i wszystkich żydowskich i niemieckich pismach, poczęto straszyć bombami a w końcu t. j. w sobotę 26. V. r. b. rezolucją p. Moraczewskiego. Kończąc mówca podkreślił, że obóz narodowy nie ustąpi lewicy ani na chwilę i nie ulegnie się czerwonego terroru a nawet i bomb rzuc-

nych nietylko w „Rzeczpospolitą”, „Gazetę Poranną” i w lokal studentów Polaków, lecz gdyby rzucali je do Sejmu w nich, to będą bronili spraw Państwa i narodu polskiego i wytrwają na swym stanowisku które im powierzył naród Polski. Oklaskom nie było końca. Wznoszono okrzyki „niech żyją nasi posłowie” „Niech żyje większość polska” i t. d. Na wniosek p. Tomaszewskiego uchwalono rezolucję.

Zebrani mieszkańcy miasta Włocławka w liczbie kilku tysięcy przyjmują z uznaniem do wiadomości sprawozdanie swych przedstawicieli w Sejmie i Senacie i wyrażają im pełne zaufanie w ich pracy zdążającej do umocnienia narodowo polskiego charakteru naszej Rzeczpospolitej. Rezolucję przyjęto jednogłośnie, po odśpiewaniu „Roty” i o godz. 11-ej wiec się zakończył.

Dymisja szefa sztabu.

We wtorek o godz. 1 po południu szef sztabu generalnego marszałek Józef Piłsudski udał się do kierownika M. S. Wojsk. gen. Aleks. Osinńskiego i zgłosił na jego ręce prośbę o natychmiastowe zwolnienie go ze stanowiska szefa sztabu generalnego i ze stanowiska prezesa rady wojennej.

Równocześnie p. marszałek Piłsudski prosił o zwolnienie go szeregow wojska polskiego.

Aż do czasu załatwienia jego prośby p. marszałek Piłsudski będzie pełnił swe funkcje na zajmowanych stanowiskach.

O swej decyzji, która ma być nieodwołalną, p. marszałek Piłsudski zawiadomił również prezydenta Rzpltej p. Wojciechowskiego.

TELEGRAMY.

Zatarg Anglii z sowiektami.

BERLIN, (AW). Według wiadomości z Londynu Krasin przyjęty został wczoraj wieczorem przez Curzona, Konferencja ta — jak utrzymują — doprowadziła do porozumienia co do załatwienia konfliktu w sprawie statków rybackich. Krasinowi w toku rozmowy dano do zrozumienia, że polepszenie stosunków angielsko-rosyjskich możliwe jest tylko wówczas, jeśli rząd sowiecki dowiedzie swej dobrej woli w zwalczaniu propagandy antyangielskiej. Za akt tego rodzaju uważa się w Anglii odwołanie przedstawicieli sowieckich w Persji i Afganistanie. Krasin ma porozumieć się z Moskwą w terminie jaknajkrótszym. Prasa zapewnia, że jedynie spełnienie tego życzenia da możliwość pomyślnego zakończenia konfliktu angielsko-sowieckiego.

Rozruchy głodowe w Berlinie.

BERLIN (A.W.) Rozruchy drożyzniane bezrobotnych w Berlinie przybrały charakter bardzo poważny. Wczoraj popołudniu i dziś wieczorem miały miejsce krwawe bezrobotnych z organami bezpieczeństwa. Po obu stronach jest wielka liczba rannych. Rada miejska uchwaliła wyasygnować 500 milionów marek na akcję wsparcia dla bezrobotnych. Suma ta ma być pokryta ze składek sfer handlowych, przemysłowych i innych.

Rozruchy i niepokoje w Niemczech.

BERLIN, 29.5. Dzienniki tutejsze donoszą z Drezna, że rozruchy na

tle drożyzny środków żywnościowych przybrały wczoraj wieczorem bardzo groźny charakter. Policja musiała z bronią w ręku odeprzeć szturm tłumów na budynek Prezydium Policji. Na ulicach miasta przyszło kilkakrotnie do starć z policją, przyczem 2 osoby zostały zabite a 3 zranione. Mimo ochrony policyjnej udało się tłumowi wiaść szturmem jeden ze składów broni i obrabować go doszczętnie.

Z zagłębia Ruhry donoszą, że niepokoje komunistyczne przybierają coraz większe rozmiary. Odezwa komunistów w Bochum proklamuje dyktaturę proletariatu i oświadcza, że obecna walka o placę jest skierowana również przeciwko zdradzie socjalnej demokracji, oraz dąży do wprowadzenia rządu robotniczego w całej Rzeszy.

„Deutsche Allgemeine Zeitung” donosi, że do Düsseldorfu przybyli agenci komunistyczni celem rozruchów. W Düsseldorfie znajduje się komunistyczna kwatera główna pod przewodnictwem pewnego b. profesora rosyjskiego. W tej głównej kwaterze odbywają się narady niemieckich i rosyjskich komunistów. Komuniści oświadcza, iż obecny brak broni zostanie usunięty przy pomocy Rosji.

W Herne i Vanne panuje od wczoraj w zupełności terror komunistyczny. Komuniści ustanowili Trybunał komunistyczny, który postępuje z całą bezwzględnością wobec antykomunistów.

W końcu donoszą, że w czasie walk ulicznych w Bochum zostało 10 zabitych, 85 rannych, a 150 aresztowanych.

W odpowiedzi za wydalanie Polaków z Niemiec.

PAT-iczna donosi:

Tytułem represji za wydalanie obywateli polskich z obszaru Rzeszy niemieckiej, Województwo Poznańskie wydało dekret, wydalałający 35-ciu Niemców, zamieszkałych na obszarze Województwa. Z tego 2 obowiązanych jest opuścić obszar państwa Polskiego w przeciągu 24-ch godzin. Przewidziane są dalsze wydalania.

Wybory w Gdańsku.

GDAŃSK 29.5. Według „Dziennika Gdańskiego” przy następnym wyborach do sejmu gdańskiego wystąpią następujące partje: 1) Nacjonalistyczna partja ludowa, 2) Niemiecka socjalna partja, 3) Partja niemiecka, 4) Centrum, 5) Niemiecko-gdańska partja gospodrcza, 6) Zrzeszenie dla przemysłu, handlu i rzemiosła, 7) Polacy, 8) Zjednoczone partje socjalistyczne, 9) Komuniści, o których niewiadomo, czy nie utworzą dwóch partji.

OFIARY.

Złożono w Administracji Słowa Kuj.

Na ochronę im. Kościuszki w Brzeziu.

Od Stowarzyszenia pracowników sądowych okręgu Włocławskiego zamiast wieńca na trumnę s. p. Jana-Juljana Wiśniewskiego 50,000 mk.

Na Włocł. Oddział Polak. Czerwonego Krzyża, zebrane na majówce strażackiej d. 27.V-23. Od IV-ej sekcji I oddziału Dowódcy I oddziału, II-go oddziału ks. kapelana Rybarskiego, opiekuna orkiestry p. Witmana i Naczelnika Straży Mk. 90,000.

Obozy letnie przysposobienia wojskowego na terenie D. O. K. VIII.

Zgodnie z rozkazem M. S. Wojsk. wydanym w porozumieniu z M. W. R. i O. P. anologicznie jak w roku ubiegłym zostaną w bieżącym roku zorganizowane na terenie D. O. K. VIII. obozy letnie przysposobienia wojskowego nad morzem w okolicach Pucka, ewentualnie w innych miejscowościach.

Cel obozów — przez należyte wykształcenie odpowiedniej ilości instruktorów z łona młodzieży szkolnej i członków Stowarzyszeń Wojskowo-Wychowawczych, — uzyskanie dostatecznych podstaw do racjonalnego prowadzenia przysposobienia wojskowego w hufcach szkolnych i Towarzystwach Wojskowo - Wychowawczych.

W zasadzie na D. O. K. VIII. przewidzianych jest 9 obozów stopnia pierwszego przysposobienia wojskowego wyłącznie dla młodzieży szkolnej, 2 obozy stopnia pierwszego przysp. wojsk. dla młodzieży poza szkolnej, 2 obozy stopnia drugiego przysp. wojsk. dla młodzieży szkolnej i 1 Obóz instruktorski, harcerski.

Do Obozów stopnia I-go przyjmowana będzie młodzież od 16 do 18 lat t. j. roczniki 907 — 995, do obozów stopnia II-go młodzież szkolna od lat 18 — do wieku poborowego t. j. roczniki 1904, 903 i 902, do obozu harcerskiego instruktorskiego członkowie Z. H. P. od lat 16 w górę.

W skład jednego obozu przysp. wojsk. wchodzi 90 do 100 uczestników, z tego 80% do 85% takich, którzy dotychczas nie przeszli, ani obozu, ani kursu przysp. rez., 15% do 20% posiadających świadectwa przysp. wojsk. stopnia I-go ewentualnie ukończony pomyślnie kurs lub obóz przysp. wojsk., a stanowiących kadre instruktorską obozu.

Do obozu stopnia II-go wejdą o ile możności ci, którzy posiadają świadectwa stopnia I-go, wzgl. wykształcenie odpowiadające wymogom przysp. wojsk. stopnia I-go.

Obozy pomieszczone będą pod namiotami. Do spania otrzymują uczestnicy łóżka wzgl. prycze.

Pod wzgl. zaopatrzenia uczestnicy obozów traktowani są jak rezerwiści powołani na ćwiczenia, otrzymują tedy: wyżywienie w naturze według tabeli III-ej, umundurowanie w formie wygodzenia, składające się z owijaczów, furazjerki, koca, chlebaka, pasa głównego i ładownic pojedynczych, ryczałt w wysokości żołdu szeregowca, płatny na tych samych zasadach, jak żold szeregowych, powołanych na ćwiczenia.

Bielizny, trzewików, spodni i bluz uczestnicy nie otrzymują.

Za przejazdy uczestnicy obozów otrzymują zwrot kosztów tam i z powrotem.

Od dnia wyjazdu ze stałego miejsca zamieszkania w ciągu 3-dni pozostają uczestnicy na własnym utrzymaniu.

Uczniowie chcący wziąć udział w obozach letnich, zgłaszają się w Dyrekcjach swych szkół, gdzie składają za zgodą rodziców odpowiednie deklaracje. Kandydaci do obozów, którzy ukończyli poprzednie obozy lub kursy P. R. do deklaracji dołączają odpis świadectwa z ukończenia kursu.

Kwalifikuje dyrektor szkoły i lekarz szkolny. Spisy imienne kandydatów wraz zaopiniowanymi deklaracjami przysyłają dyrektorzy szkół oficerom instrukcyjnym P. K. U. do dnia 10 czerwca 23 r. Na deklaracji winna być zaznaczona zgoda rodziców wzgl. opiekunów, dyrektora i lekarza szkolnego.

Zgłaszającą się młodzież akademicką traktuje się jako młodzież szkolną, kandydaci przysyłają deklarację wprost do oficera instrukcyjnego P. K. U.

Kandydatów do obozów młodzieży pozaszkolnej przedstawiają Komendy Oddziałów lub Obwodów Stowarzyszeń oficerom instr. P. K. U. za załączeniem deklaracji. Kandydaci Stowarzyszeń, którzy już uprzednio ukoń-

PODZIĘKOWANIE.

Wszystkim, którzy oddali ostatnią posługę drogim nam zwłokom Żony i Matki naszej

ś. p. z Bączkowskich Stanisławie Szulcowej

a w szczególności Czcig. ks. Patronowi A. Radomskiemu, ks. kom. A. Bogdańskiemu i ks. J. Szymakowi, Zarządowi i Druhom Stow. Żeńskiego, Zarządowi i Druhom „Spójni” męskiej, członkom Tow. Gimn. „Sokol” składają z głębi serca „Bóg zapłać”

Mąż i Dzieci.

czyli obóz wzgl. kurs P. R., składają świadectwo z ukończenia kursu i zaświadczenie odnośnej Komendy Stowarzyszeń, że brali udział w ćwiczeniach Stowarzyszenia przynajmniej rok czasu.

Zgodnie do ofic. instr. P. K. U. do dnia 10 czerwca b. r.

Przyjmowane też będą zgłoszenia kandydatów z poza szkół i stowarzyszeń, które przysłać należy do oficera instrukcyjnego odnośnego P. K. U. do dnia 10 czerwca 23 r. za załączeniem deklaracji, zobowiązującej obywatela obozu do pracy czynnej w jednym ze Stowarzyszeń. Z tych kandydatów przyjmowani będą do obozu tylko ci, którzy dają rękojmię, że nie będą elementem szkodliwym dla wewnętrznego porządku w obozach.

Analogiczne zobowiązanie w deklaracjach są wymagane od członków Stowarzyszeń dla pracy w Stowarzyszeniach i od młodzieży szkolnej do pracy w Hufcach Szkolnych. Wszyscy kandydaci bez wyjątku zobowiązują się do przybycia na kurs z pewnymi przybiorami, wymienionymi w deklaracjach.

Wzory deklaracji dostarczą oficerowie instrukcyjni P. K. U.

Na terenie D. O. K. VIII kandydatów do obozów letnich, pozaszkolnych mają prawo przedstawić: Związek Harcerstwa Polskiego, Tow. Gimn. „Sokol”, Związek Młodzieży Wiejskiej, Zjednoczenie Młodzieży Polskiej i Towarzystwo Powstańców i Wojaków.

Obozy rozpoczynają się 1 lipca r. b. i trwają 6 tygodni.

W obozach obowiązuje porządek i karność wojskowa.

Z wielkiego przemysłu polskiego na Pomorzu.

Uczestnicy wycieczki dziennikarskiej na Pomorze mogli się przekonać, że znowu wielki krok naprzód uczynił nasz przemysł na drodze wyzwania się z zależności od zagranicy i to w wyrobach będących artykułem nie tylko niezbędnym w ogólnym przemyśle i technice, ale stanowiącym potrzebę państwowego znaczenia. Niedawno uruchomiona została w Bydgoszczy fabryka Towarzystwa Akcyjnego „Kabel Polski”, która produkuje wszelkiego rodzaju przewody elektryczne do siły i światła, jak również kable telefoniczne dla stacji miejskich i na potrzeby armji. Towarzystwo to powstało z inicjatywy Banku Związku Spółek Zarobkowych w Poznaniu i oparte jest na kapitałach wyłącznie polskich. Udział w jego finansowaniu przejęły i inne banki i instytucje, jak „Siła i Światło”, Polski Bank Handlowy w Poznaniu, Bank Zjednoczonych Ziemi Polskich, Bank Tow. Spółdzielczych, Bank Ziemiański i Bank Ludowy w Inowrocławiu. Piękny teren fabryczny, położony pomiędzy splawną rzeką Brdą, a szosą i linią kolejową, daje możliwość wielkiego rozbudowania się fabryki, a nowoczesne urządzenia techniczne i zespół fachowców, prowadzących fabrykację, rokuje jaknajlepsze nadzieje na pomyślny rozwój tego tak ze wszechmiar pożytecznego przedsiębiorstwa.

**Ogłaszajcie się
w Słowie Kujawskim.**

RYNEK PIENIĘŻNY.

WARSZAWA, 30. V.

Dolar	53.250
Funt angielski	245.500
Frank francuski	3.540
Marka niemiecka	0.86
Korona czeska	1.595
Frank szwajcarski	9.590
Korony austriackie (100)	73.00

KILKUWERSZÓWKI.

Z POLSKI I O POLSCE.

× Posel Thugutt wysłał dziękczynny list do posła Jana Dąbskiego za jego odstępowanie od Piasta, i utworzenie partji, która będzie szła obok „Wyzwolenia”. Ładna kompanja!

× W pierwszej chwili, jak tylko dowiedziano się o upadku gabinetu p. Sikorskiego, marka polska poszła w górę.

Z CAŁEGO ŚWIATA.

× W Indjach odczuło silne trzęsienie ziemi. Wiele osób zginęło.

× W Piotrogradzie dokonano w ostatnich dniach bardzo licznych aresztowań.

× W Nowym Mikołajewsku na Syberji bolszewicy rozstrzelali 33 osoby.

× Jedna z wielkich firm francuskich w Singapurze zwróciła się do Izby handlowej polsko-francuskiej w celu nawiązania stosunków handlowych.

× Taryfa pocztowa od listów zagranicznych w Rosji sowieckiej wynosi obecnie 13 milionów rubli.

NOWY ROZKŁAD JAZDY KOLEJĄ od 1 czerwca b. r.

Z WŁOCŁAWKA ODCHODZĄ:

do Gdańska:

osobowy warszawski	o godz. 12.12
kurjer bukareszteński	” ” 13.37
osobowy warszawski	” ” 24.00

do Poznania:

osobowy warszawski	o godz. 24.00
kurjer warszawski	” ” 2.53

do Bydgoszczy:

osobowy warszawski	o godz. 3.46
--------------------	--------------

do Ciechocinka:

osobowy warszawski	o godz. 19.28
--------------------	---------------

do Torunia:

osobowy warszawski	o godz. 19.28
--------------------	---------------

do Warszawy:

kurjer poznański	o godz. 2.22
osobowy gdańsko-poznański	5.08
osobowy ciechociński	o godz. 7.00
osobowy bydgoski	” ” 12.06
osobowy gdański	” ” 16.43

do Łodzi:

osobowy ciechociński	o godz. 7.50
----------------------	--------------

do Warszawy, Lwowa i Bukaresztu:

kurjer gdański	o godz. 15.32
----------------	---------------

Pociągi odchodzące z Włocławka o 7.50, 12.12, 16.43 i 19.28 iść będą przez Skierniewice, gdzie posiadać będą połączenie od lub do pociągów krakowskich i katowickich.

Do Matek! Pamiętajcie, że najracjonalniejszą przysypką dla dzieci jest puder „Dziadzi”, utrzymujący ciało dziecka w zupełnej higijenie. Usuwa zaczerwienienia i stan zapalny skóry. Sprzedają apteki i sklepy. Wyrób polski.

Tłuszcz jadalny „CERES”
jest gwarantowanie czysty,
nie ulega zepsuciu.

OGŁOSZENIE.

Dnia 2 Czerwca r. b. o godz. 10 rano odbędzie się w Starostwie Nieśzawskim w Aleksandrowie Kujawskim, przetarg na sprzedaż znajdującego się na placu po byłej Komorze Celnej, zniszczonego drewnianego podgontem dworku.

Cena wywoławcza 5.000.000 Mrk. Osoba życząca przyjąć udział w przetargu winna przed rozpoczęciem licytacji złożyć kaucję w wysokości 500.000 Mk. w miejscowej Kasie Skarbowej i kwit przedłożyć Komisji.

Za Starostę
Architekt Powiatowy
Podpis:

**ZNIECZULAJĄCY
BALSAM BELGIJSKI**
z kugutkiem usuwa
Bóle artretyczne i reumatyczne.
Sprzedają apteki i sklepy apteczne.

K T O

pragnie widzieć Ojczyznę całkowicie odrodzoną państwowo, dąży do jej zupełnego odrodzenia państwowego,

chce przyczynić się odrobiną dobrej woli przy odbudowie państwowej, niech pracuje i oszczędza.

Wszelkie oszczędności powinno się składać tam, gdzie za uczciwość i pracę placą uczciwością i pieniądzem.

Instytucje prywatne, które przyjmują lokaty pieniężne w formie pożyczek, powinny budzić zaufanie w składających zaszczone pożyczki.

Zaufanie społeczeństwa zdobywa się długoletnią uczciwością i rzetelnością.

Jedną z poważnych, uczciwych, chrześcijańskich instytucji jest znana firma handlowa

Jan Klabecki, Włocławek, Brzeska 8, która przyjmuje pożyczki w markach polskich, oblicza je na walutę złotą,

wypłaca zobowiązania w terminie na podstawie mocnej waluty złotej placąc wysokie procenty.

Firma Jan Klabecki nie uprawiała nigdy i nie uprawia żadnych spekulacji walutowych, tylko pragnie przyczynić się w małej mierze do odciążenia szkodliwych form społecznych, obniżających kurs waluty własnej, wynikłych z wytworzonego pokątnego handlu towarami, co przyczynia się także do wzmocnienia drożyzny.

OGŁOSZENIA DROBNE.

Adamski Feliks były starszy felczer weneryczny-go szpitala im. św. Łazarza, Przyjmuje od 9 rano do 8 wieczór. Brzeska № 13.

Galodzenego stołowania (bez mieszkania) przy inteligentnej rodzinie katolickiej (w śródmieściu) poszukuje od 1-go czerwca na pos. dzie „Łaskawe” zgłoszenia dla „poszukującego stołowania” przyjmuje adm. „Słowa Kuj”

Ciechocinek, willa Ukraina, pensjonat E. Snarskiej, pokoje słoneczne, werandy. Pierwszy sezon ustępstwo.

Sad do wydzierżawienia, majątek Krojezyn powiat Lipnowski.

Zgubiono portfel zawierający paszport na imię Mieczysława Krauzego oraz pieniądze. Łaskawy znalazca raczy pieniądze zatrzymać a paszport zwrócić do policji.

Zgubiono paszport zagraniczny z 8.3.19 i pozwolenie na broń na imię Stanisława Janowskiego. Łaskawy znalazca zechce oddać do policji.